

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

КОМЕНТАРИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА ЗА ФИНАНСОВИТЕ УСЛОВИЯ ПРИ КОМАНДИРОВАНЕ НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИ И ЦИВИЛНИ СЛУЖИТЕЛИ ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА, СТРУКТУРИТЕ НА ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА И БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ В МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ ИЛИ В ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ ИЗВЪН ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

[линк към консултацията](#)

№	Дата	Наименование на лицето	Декларирайте дали действате от свое име или защитавате позиция от името на друго лице/група лица.	Коментар
---	------	------------------------	---	----------

				<p>Положително е, че се прави опит за по-често актуализиране на базите за изчисление на командировъчните средства – на 5 години вместо предходния значително по-дълъг период. В същото време обаче предложените промени в Приложение № 2 на практика обезсмислят тази стъпка, тъй като не водят до реално компенсиране на инфлацията от последните години и не съхраняват достигнатото ниво на финансова обезпеченост на служителите, командировани в чужбина. От публикуваните предложения се вижда, че в много случаи увеличението на командировъчните средства е минимално, а за някои държави дори се предвижда намаление. Това създава впечатление за разминаване между заявените цели за компенсиране на натрупаната инфлация и подобряване на условията за командироване, и реално предложените текстове. Особено показателен е примерът с длъжностите в Турция, за които дълго време трудно се намират кандидати, а вместо стимулиране се предлага намаляване на</p>
--	--	--	--	--

				<p>стите на стратегическо ниво да се запазят(както е по националния класификатор за длъжности в специализираната администрация и за Щаба на отбраната), а за останалите нива евентуалните корекции да се извършат с предложената в проекта стъпка от един процент, за всички категории личен състав.</p>
--	--	--	--	--

2	07.05.2026 17:30	Диман Диманов	Действа от свое име	<p>В контекста на намеренията на МО за изравняване на условията за членовете на семействата, следва да се помисли и за уеднаквяване на дефинициите за "неработещ съпруг" в НФУК и в НКСЗМ. С оглед на по-рестриктивната дефиниция в НФУК, спрямо НКСЗМ предлагам текста от т.1 от параграф 1 на Допълнителните разпоредби на НФУК да се замени с текста касаещ неработещ съпруг от НКСЗМ както следва: "1. "Неработещ съпруг" е съпруг, който не работи по трудов или друг договор и не упражнява свободна професия в приемащата държава, включително не работи от разстояние в домашна среда по правоотношение, възникнало в Република България, в приемащата държава или в трета държава."</p>
---	------------------	---------------	---------------------	--

3	07.05.2026 13:18	Диман Диманов	Действа от свое име	<p>1. С предложението в параграф 11, относно промяна на начина на изчисляване на размера на средставата за наем, фактически се намаляват лимитите за наем на жилище, до влизането в сила на Приложение №1 от 01.01.2027 г. За постигане на целта - изравняване на средствата за наема на командированите по условията на НФУК, с тези по НКСЗМ следва това предложение да влезе в сила заедно с Приложение № 1. Предлагам влизането в сила на параграф 11 от ПМС да бъде от 01.01 2027 г. 2. Предлагам да отпадне Приложение № 4 от НФУК със следните мотиви: - Приложението е наследено и привнесено в НФУК от НДКЧ, където нямаше ограничения на лимитите за наема на жилище, според броя на членовете на семействата. Тогава такова приложение има смисъл за осигуряване на ефикасност на разходване на публични средства от ведомствата, командировачи служеители на длъжности в чужбина. С приемането от МС на НКСЗМ, прилагаща се за командировани служители в задгранични представителства, такова</p>
---	------------------	---------------	---------------------	---

4	06.05.2026 10:41	Иван Иванов	Действа от свое име	<p>Със сигурност тези предложения са писани от някой чиновник администратор, който е излизал най-много от канцеларията до лавката, но в никакъв случай не и в чужбина, където да се сблъска с житейските несгоди. Комисията, която разглежда и предлага тези промени най-вероятно е на същия хал. Очевидно идеята на наредбата е не да се повиши стандарта и да се привлекат кадри, а да се каже, че е взета мярка за справяне с некомплекта. Типично българска работа! Няма как с подаяния от няколко евро на ден да привлечете потенциални кадри, които се спират да кандидатстват единствено по финансови причини. Последното изменение беше 2022, отново с няколко евро. Сега сме 2026 г! Последните 5 години заплатите в страната скочиха значително, а командировъчните? Защо намаляте отново базовия процент? Не ви ли стига, че съкратихте сума ти длъжности и в момента реално има 50-60 човека макс. Ако има реална борба с некомплекта би трябвало да се направят следните промени: 1/ Да не се</p>
---	------------------	-------------	---------------------	--

МО в Частичната предварителна оценка твърди, че „ През последните две години над петнадесет длъжности в международни организации или в други международни инициативи извън територията на страната са обявявани минимум по три пъти на конкурс без номиниране на кандидати за тях. Неактуализираните размери на командировъчните средства водят до отлив на кандидати за заемане на международни длъжности и затрудняват поетите от Р България ангажименти за попълване на квотите си от личен състав във военните структури на съюзите в които страната ни е член, НО ДЕКЛАРИРА, че „Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт. Предложените изменения са в резултат на извършени анализи от работна група, назначена със заповед на министъра на отбраната“. Четейки Проекта на Наредбата разбирам, че не само, че нищо няма да се промени, но и проблемите ще се задълбочат. Проектът е написан от позицията на счетоводител, който търси как да не повиши разходите за командировъчни

а. 2/ В частичната предварителна оценка на въздействието е записано, че „две години е твърде кратък срок за извършване на актуализация на командировчните средства“. С такъв тип мислене и с такава оценка МО всъщност лишава служителя от законова гаранция за адекватно актуализиране на заплащането! /За съпоставка заплатите на военнослужещите в България от 2022 г. до сега са актуализирани ЧЕТИРИ ПЪТИ, финансовите условия по тази нареба не са!!!/ ТОЕСТ ДА СЕ ГОВОРИ, ЧЕ СРОК ОТ ДВЕ ГОДИНИ Е ТВЪРДЕ КРАТЪК, Е NONSENSE! 3/ За сравнение - мисиите на ЕС в Косово и Босна също използват индекса на ООН за базисен размер на командировъчните средства и актуализират няколко пъти годишно финансовите условия, по които изпращат свои командировани служители. 4/ Увеличението на командировъчните в зависимост от „наличието на средства“, без ясна методика, по която ще става, по никакъв начин не насърчава увеличаване на броя кандидати за заемане на

те командировъчни остават на заден план? IV. Относно увеличението на базисния размер в различните държави – тук има уеднаквяване с НКСЗМ, но веднага след това процентът от базисния размер на дневните командировъчни пари за съответните звания намалява – при генералските звания с до 1-2 %, при полковници с 8,4 до 11,11%, при подполковник намаляването е най-видимо – от 9,59 до -12,67%, при майор с до -11,11%. Единствено повишение ще се усети при войнишките звания и цивилни служители, тъй като процентът се запазва.

1/ Увеличаването на базовата сума за държавите, но едновременно намаляване на процента за звание е класически административен прием, при който промяната изглежда като актуализация, но реалният финансов ефект за командированите военнослужещи е минимален!!!

Макар базовата ставка да се актуализира, намаляването на коефициента за звание „изяжда“ това увеличение. В крайния резултат нетната сума, която служителят получава, остава почти същата /в най-добрия

на други натовски държави от по-ниски категории получават командировъчни в пъти по-големи от българските. Служейки в една и съща организация това води до създаването на твърде неприятни дисбаланси и поставя българските военнослужещи (главно офицерите) в унижително положение, но МО явно и затова си затваря очите!!!

ПРЕДЛАГАМ: ДА СЕ ЗАПАЗИ ПРОЦЕНТЪТ от базисния размер на дневните командировъчни пари на дългосрочно командированите служители, а именно Приложение №2 към чл.5, ал.1 от Наредбата, Приета с ПМС № 308 от 3.10.2022 г., обн., ДВ, бр. 80 от 7.10.2022 г., в сила от 1.10.2022 г. /СЪЩИЯТ ВЕЧЕ ВЕДНЪЖ Е БИЛ НАМАЛЕН ПРЕЗ 2022 година!/ V. „Чл.8 (2) За времето на ползване на отпуск, включително за почивните и празничните дни в рамките на този отпуск, командировъчни пари не се полагат, с изключение на случаите по чл. 9.“ Този непроменен член от наредбата е дискриминационен от самото си създаване. В редакцията си от 2022 година, в него са включени почивните и

" ограничаване на правото на почивка. Отпускът е субективно право и санкционирането му чрез лишаване от средства за издръжка в чужбина е несправедливо. б/ Ако служителят остава в чужбина по време на отпуска (поради невъзможност да се върне или високи цени на билетите), неговите разходи за квартира и битови нужди не отпадат. Прекратяването на плащанията за този период на практика означава, че служителят трябва да дофинансира престоя си със собствени средства /заплата от България/, което прави международната длъжност икономически несигурна! Това е директна дискриминация спрямо служителите в страната, чиито разходи за живот не зависят от чужди стандарти. И въпреки, че отговорът на МО през 2022 г. на същото предложение е бил: „Целта на Наредбата е изравняване на финансовите условия при командироване на служители на Министерството на отбраната на международна длъжност в чужбина, с тези командировани в националните представителства на Р България по НКСЗМ. Поради тази причина

. Това създава дискриминационно разделение между неосигурени съпруги, които получават командировъчни, защото нямат доход и осигурени съпруги в майчинство, които губят правото си на командировъчни, защото получават обезщетение от НОИ. И макар, че е ясен отговорът на МО: „Статутът на придружаващ член-семейство не е предмет на настоящия проект на Наредба на Министерски съвет“, ПРЕДЛАГАМ: Промяна в допълнителните разпоредби, а именно: § 1. По смисъла на наредбата: 1. „Неработещ съпруг“ е съпруг, който не е нает по трудово, служебно или приравнено на тях правоотношение, граждански договор или на друго основание за полагане на трудова дейност срещу получаване на възнаграждение, в приемащата държава. АКО ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ПРОМЕНИ В НАРЕДБАТА ОТ 2022 и тези от 2026 г. НЕ БЪДАТ ПРИЕТИ И КОРЕКЦИИТЕ НЕ БЪДАТ НАПРАВЕНИ: 1/ Ще се постигне изравняване само на базисните размери на командировъчните по НФУК и тези с НКСЗМ. но чрез

Българската армия не от вчера страда от липса на кадри способни да заемат длъжности в структурите на НАТО. Сред причините за това положение са неадекватното заплащане и рестриктивната нормативна база изискваща допълнителни условия за получаване на полагаемото. На първо място, предлаганите промени в Приложение 2 към наредбата няма да помогнат за изпълнение на ангажиментите и попълване на квотите от личен състав във военните структури на съюзите, в които страната ни е член, тъй като изглеждат недогледани и набързо скалпени. Прилагам и два конкретни примера за размера на дневните командировъчни пари през годините и какво се предлага сега: Пример 1: подполковник служещ в NRDC-T 1. Базисен размер до 1.10.2022 – 75 евро. Подполковник – 90% от базисния размер. Дневни командировъчни пари $75 \times 90\% = 67,5$ евро 2. Базисен размер от 1.10.2022 – 100 евро. Подполковник – 80% от базисния размер. Дневни командировъчни пари $100 \times 80\% = 80$ евро 3. Предлаган базисен размер от 1.01.2027 – 108 евро.

а издръжка на дългосрочно командированите служители с ръста на потребителските цени в приемащите държави. Очакванията са увеличаване в броя на желаещите да заемат длъжности зад граница, с което да нормализира процесът на ежегодна ротация.“ От друга страна отпускът по време на мисия/задграничен мандат не е прекъсване на командировката, а част от нейния режим на изпълнение. Следователно, плащанията трябва да следват статута на лицето като „командирован“, а не като „отсъстващ“. Още повече, че отпуска е заповядан. Когато държавата те принуждава да ползваш отпуск, а едновременно с това ти отнема средствата за съществуване на мястото, където те е изпратила, това на практика се превръща в „дисциплинарна мярка“. Във връзка с гореизложеното, Предлагам: 1. Да бъде преразгледано Приложение 2 към чл. 5, ал. 1 от наредбата с оглед изпълнение на намеренията на Министъра на отбраната с които внася промените! 2. Да бъде отменена ал 2 към чл. 8: „За времето на

Предложените промени свързани с увеличението на командировъчни средства е крайно закъсняло и крайно недостатъчно. Реално се уеднаквяват средствата с тези по НАРЕДБА за командировъчните средства при задграничен мандат, по която се командироваат служители на Външно министерство от години. Същевременно ОТНОВО се намалява процента от базисния размер. Практически ефектът е увеличение на дневните парични средства от порядъка на 5 - 10 евро. На всичкото отгоре предложените увеличения влизат в сила от 01.01.2027! Сега сме месец април и инфлацията е осезаема от началото на годината. Какво остава след още 7 месеца? Как смятате да „борите“ некомпекта със символичното увеличение влизащо в сила догодина? Абсолютно безпредметно е човек да трупа международен опит, след като трябва да спре жена си от работа, да плаща непосилни училищни такси и потребителски цени в сравнение с България. И всичко това срещу НЯМА и ЕДНА допълнителна заплата. Обръщам

				<p>за член на семейството да се брои и житейският партньор, удостоверяването на който да става с декларация и доказателство за съвместно съжителство по подобие на условията за социална програма на Военно почивно дело. В допълнителни разпоредби: „§ 1. По смисъла на наредбата: т.4 "Членове на семейството" на служителя са:" да се добави буква г): г) За членове на семейство се считат и лицата живеещи във фактическо съпружеско съжителство с военнослужещия или цивилния служител, което се удостоверява с декларация и документ удостоверяващ съжителството им на един и същ адрес.“ 5. Да се преразгледа ценообразуването на финансовите средства за учебни такси. Навсякъде същите са 5 цифрени суми, а държавата отпуска нето след данък - 4 хиляди евро.</p>
--	--	--	--	--